

MỘT KHOẢN CHI VATICAN KHÔNG HỀ TỒN TẠI

FERDINANDO FREGA · GILLETTENARRATIVE · GILLETTEVATICANO · 14/17

Vatican mới đây đã công bố thông tin về thù lao của các Hồng y và của Đức Thánh Cha.

Bản thân các con số thì không có gì đặc biệt gây ngạc nhiên. Theo đó, nhiều Hồng y, nhất là những vị phục vụ bên trong Vatican, nhận từ 3.000 đến 5.000 euro mỗi tháng.

Điều gây ngạc nhiên lại là chuyện hoàn toàn khác.

Lương chính thức của Giáo hoàng bằng không.

Vatican chi trả trực tiếp cho các nhu cầu và chi phí cá nhân của ngài.

Thoạt nhìn, điều này có vẻ cao thượng, thậm chí đáng khâm phục. Nó có vẻ nhất quán với bản chất thiêng liêng của chức vị và với truyền thống của một Giáo hội từ lâu vẫn phân biệt việc phục vụ với việc làm giàu cá nhân.

Vậy mà càng ngẫm nghĩ thì càng nảy ra một câu hỏi giản dị của con người.

Nếu Giáo hoàng muốn mua một tờ báo, một cây kem, một chai nước, hay chỉ đơn giản là trả tiền một ly cà phê, ngài có thể tự mình làm điều đó hoàn toàn được không?

Vấn đề không phải là số tiền.

Vấn đề là quyền tự chủ.

Một cuộc đời mà mọi chi tiêu cá nhân đều bị một định chế hấp thụ cũng là một cuộc đời mà sự riêng tư có thể biến mất, sự cô tịch trở nên hiếm hoi, và ngay cả cử chỉ cá nhân nhỏ nhất cũng có nguy cơ thành một vụ việc hành chính.

Vậy mà, trước khi là Đức Thánh Cha, ngài là một con người.

Một con người sinh ra trong một gia đình.

Một con người có bạn bè, có ký ức, có họ hàng và có những mối thân tình riêng.

Một con người mà, dù mang một trong những trách nhiệm nặng nề nhất trên Trái Đất, vẫn nên giữ được phẩm giá của việc tự quản lý ít nhất một phần nhỏ nguồn lực của chính mình.

Cách sắp đặt này nghe ít giống một nguyên tắc thiêng liêng mà giống di sản của một thời khác nhiều hơn.

Không phải một di tích thần học.

Mà là một di tích quản trị.

Ý nghĩ đó dẫn tôi tới chỗ hình dung một phương án thay thế giản dị.

Không phải một cuộc cải cách kinh tế.

Mà là một nghi thức doanh nghiệp được điều chỉnh cho hợp với thực tại con người.

Nếu các Hồng y nhận từ 3.000 đến 5.000 euro mỗi tháng, tại sao không cấu trúc thù lao qua:

— một khoản phụ cấp nền cố định.

— một phần gắn với các mục tiêu đo lường được.

— một phần gắn với những đóng góp mang tính chất lượng.

— và một sự ghi nhận mang tính biểu tượng dành cho Đức Thánh Cha, tương đương một tỷ lệ nhỏ trên nguồn thu của định chế.

Không phải để làm cho Giáo hoàng giàu có.

Không phải để thương mại hóa đức tin.

Không phải để biến Giáo hội thành một tập đoàn.

Mà chỉ đơn giản là để nối trách nhiệm với sự ghi nhận.

Trong mọi tổ chức, rốt cuộc giới lãnh đạo rút sức mạnh của mình từ chính những con người mà nó phục vụ và điều phối. Cộng đồng càng mạnh, định chế càng mạnh. Định chế càng mạnh, tính chính danh của giới lãnh đạo càng lớn.

Vatican không phải một tập đoàn.

Nhưng cũng không nên đặt nhân vật tôn giáo dễ thấy nhất trên Trái Đất vào cái thế nghịch lý là hành xử một quyền bính mệnh mông trong khi chẳng có chút tự chủ kinh tế cá nhân nào.

Đây không phải một lập luận thần học.

Đây là một lập luận con người.

Suốt hai ngàn năm, Giáo hội đã rao giảng sự hiệp thông, tình liên đới, và ý tưởng rằng sức mạnh đến từ sự hợp nhất chứ không từ sự cô lập.

Có lẽ nguyên tắc ấy cũng nên áp dụng ở ngay trên đỉnh.

Bởi cá nhân, tự một mình, hiếm khi mạnh.

Luôn luôn chính sự hợp nhất mới tạo ra sức mạnh.

Và nếu bài học đó đúng với các tín hữu, thì nó cũng phải đúng với chính con người đã dành cả đời mình để dạy nó.

Ngợi khen Chúa Giêsu Kitô.

T.B. — Tôi chợt tự hỏi: nếu Đức Thánh Cha hoàn toàn phụ thuộc vào định chế, và không ai cho ngài mượn lấy một đô la, thì ngài lấy gì mà đến gặp tôi?

Ferdinando